

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยในรายละเอียดเกี่ยวกับ ประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและคณาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกโรงเรียนในเขตการศึกษา 6 จำนวน 19 โรงเรียน โดยถือเอาเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2525 ได้จำนวนผู้บริหาร 95 คน คณาจารย์ 2,353 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

เมื่อได้จำนวนประชากรมาแล้ว ดำเนินการหาจำนวนตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้จำนวนผู้บริหาร 76 คน และคณาจารย์ 341 คน จากนั้นทำการเทียบสัดส่วนหาตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน เมื่อได้ตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 2) แล้ว ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งตัวประกอบอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

¹Taro Yamane, Statistics : An Introductory Analysis, pp. 580-581.

ตารางที่ 2

จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและคณาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกแต่ละโรงเรียน.

ที่	โรงเรียน	จำนวน ผู้บริหาร โรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร โรงเรียน ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน คณาจารย์	จำนวน คณาจารย์ ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง
1.	พินุลวิทยาลัย	5	4	260	38
2.	โคกกะเทียมวิทยาลัย	5	4	109	16
3.	บ้านหมี่วิทยา	5	4	116	17
4.	โคกสำโรงวิทยา	5	4	112	16
5.	อุมขยวิทยาลัย	5	4	160	23
6.	จอมสุรางค์อุปถัมภ์	5	4	129	19
7.	อุมขยานุสรณ์	5	4	90	13
8.	บางปะหัน	5	4	81	12
9.	ท่าเรือ "นิตยานุกุล"	5	4	97	14
10.	สิงห์บุรี	5	4	166	24
11.	อินทร์บุรี	5	4	100	15
12.	สระบุรีวิทยาคม	5	4	169	24
13.	สุธีวิทยา	5	4	97	14
14.	เส้าไห้ "วิมลวิทยานุกุล"	5	4	97	14
15.	แก่งคอย	5	4	102	15
16.	ชัยนาทพิทยาคม	5	4	162	23
17.	อุทัยวิทยาคม	5	4	109	16
18.	อ่างทองบัณฑิตโรจนวิทยาคม	5	4	86	12
19.	วิเศษไชยชาญ "ตันติวิทยานุภูมิ"	5	4	111	16
	รวม	95	76	2,353	341

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทั้ง 4 กำนาคือ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การสร้างรักษามูลค่าบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พนักงาน รวมทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรทั้ง 4 กำน

การจัดรูปแบบของแบบสอบถาม กำหนดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนนี้มีลักษณะให้ทำเครื่องหมายในช่องหน้าตัวเลือก (Check list) และจะมีส่วนกรอกข้อความเล็กน้อยที่ผู้ตอบอาจจะครองระบุเอง ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียน เพศ วุฒิทางการศึกษา และระยะเวลาที่ทำงานในโรงเรียนปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีค่าตอบให้เลือก 5 ตัวเลือกคือ

มากที่สุด	=	4
มาก	=	3
ปานกลาง	=	2
น้อย	=	1
น้อยที่สุด	=	0

ทั้งนี้ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายเลือกเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย จำนวนข้อของแบบสอบถามส่วนนี้มีจำนวน 62 ข้อ แบ่งเป็น 4 คำน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

จำนวนข้อของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทของงาน	จำนวนข้อ	ร้อยละ
การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร	11	17.74
การชำระรักษาบุคลากร	26	41.94
การพัฒนาบุคลากร	18	29.03
การให้พินิจจากงาน	7	11.29
รวม	62	100

ในตอนท้ายของแบบสอบถามส่วนนี้ ผู้วิจัยให้โอกาสแก่ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ทั้ง 4 คำน

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคลากรจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ เป็นหลักในการสร้างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอความเห็น หลังจากพิจารณาแก้ไข

ปรับปรุงแล้วได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบและตัดสินความเที่ยงตรง (Validity) ตามเนื้อหาและโครงสร้างรวมทั้งภาษาที่ใช้เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและเหมาะสมในการวัด จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดไปปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่เหมาะสม

สำหรับรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน มีดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ เลขาธิการภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กีน ปรัชญพฤทธิ์ หัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 4. อาจารย์ ดร.ประกอบ คูปรินทร์ อาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 5. อาจารย์บรรจง พงศ์ศาสตร์ ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 6. อาจารย์ไสว สวัสดิ์พูน ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 7. อาจารย์สำราญ แก้วแกมเสื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรม-โชติศึกษาลัย อำเภอเค็มบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
 8. อาจารย์สมเชาว์ เกษประทุม หัวหน้างานแผนงานและวิชาการ กองการบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ
- การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากหัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปมอบให้ผู้ช่วยการโรงเรียน

ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วแจกแบบสอบถาม โดยขอให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
โรงเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือประสานงานในการรวบรวมแบบสอบถาม (ดูรายชื่อที่
ภาคผนวก) ซึ่งผู้วิจัยเดินทางไปรับคืนเอง 9 โรงเรียน และมอบของติดไปรษณียากร
เรียบร้อยให้ส่งคืนผู้วิจัยอีก 10 โรงเรียน

สำหรับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและรับคืน จำแนกแต่ละโรงเรียน
ได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและรับคืน จำแนกแต่ละโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง		จำนวนแบบสอบถามที่รับคืน			
		ผู้บริหาร โรงเรียน (คน)	คณาจารย์ (คน)	ผู้บริหาร โรงเรียน		คณาจารย์	
				คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.	พินacolวิทยาลัย	4	38	3	75.00	37	97.37
2.	โศภนเกษมวิทยาลัย	4	16	4	100.00	16	100.00
3.	บ้านหมี่วิทยา	4	17	4	100.00	17	100.00
4.	โศภนสำโรงวิทยา	4	16	4	100.00	16	100.00
5.	อยุธยาวิทยาลัย	4	23	4	100.00	23	100.00
6.	จอมสุรางค์อุปถัมภ์	4	19	4	100.00	18	94.74
7.	อยุธยาสุพรรณ	4	13	4	100.00	13	100.00
8.	บางปะหัน	4	12	3	75.00	12	100.00
9.	ท่าเรือ "นิตยานุกูล"	4	14	4	100.00	13	92.86
10.	สิงห์บุรี	4	24	4	100.00	21	87.50
11.	อินทร์บุรี	4	15	3	75.00	15	100.00
12.	สระบุรีวิทยาคม	4	24	4	100.00	24	100.00
13.	สุธีวิทยา	4	14	4	100.00	12	85.71
14.	เสนาไห้ "วิมลวิทยานุกูล"	4	14	4	100.00	14	100.00
15.	แก่งคอย	4	15	4	100.00	15	100.00
16.	ชัยนาทพิทยาคม	4	23	4	100.00	23	100.00
17.	อุทัยพิทยาคม	4	16	4	100.00	16	100.00
18.	อ่างทองบัณฑิตโรจนพิทยาคม	4	12	4	100.00	12	100.00
19.	วิเศษไชยชาญ "คันทีวิทยานุกูล"	4	16	3	75.00	16	100.00
	รวม	76	341	72	94.74	333	97.65

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. จำแนกแบบสอบถามทั้งหมดเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มคณาจารย์
2. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนว่าผู้ตอบ ตอบคำถามครบทุกข้อหรือไม่ ถ้าตอบครบถ้วนก็นำมาใช้ในการวิจัย ถ้าตอบไม่ครบถ้วนจะไม่นำมาใช้ในการวิจัย ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ได้แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ใช้จริงในการวิจัยในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

จำนวนแบบสอบถามที่ใช้จริงในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง		จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน		จำนวนแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์		จำนวนแบบสอบถามที่ใช้จริงในการวิจัย	
	ฉบับ	ร้อยละ	ฉบับ	ร้อยละ	ฉบับ	ร้อยละ	ฉบับ	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	76	100	72	94.74	-	-	72	94.74
คณาจารย์	341	100	333	97.65	10	2.93	323	94.72
รวม	417	100	405	97.12	10	2.40	395	94.72

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละพร้อมทั้งแผนภูมิประกอบคำอธิบาย

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ทั้ง 4 ด้านคือ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การสร้างรักษามูลค่าบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พินจากงาน เสนอเป็นตารางค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอแผนภูมิเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานบุคลากรทั้ง 4 ด้าน พร้อมทั้งคำอธิบายประกอบ

5. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มคณาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานบุคลากรทั้ง 4 ด้านด้วย t-test

6. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ทั้ง 4 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\text{เมื่อ } \bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 6. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 40.

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร¹

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\Sigma X^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใช้สูตร²

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

¹ เรืองเดียวกัน, หน้า 51.

² ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, หลักการวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร : ทวีกิจการพิมพ์, 2524), หน้า 96.

เมื่อ \bar{x}_1 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

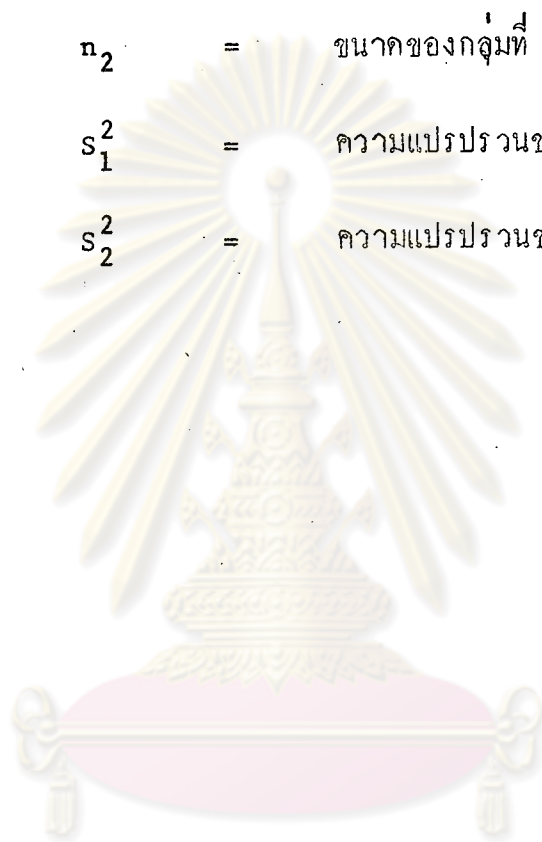
\bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

n_1 = ขนาดของกลุ่มที่ 1

n_2 = ขนาดของกลุ่มที่ 2

s_1^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1

s_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย